Tilasiemen
Tähkän mitan edellä
Siemenopas 2014
Jaetaan perjantaina, nappaa talteen!
myynti 010 217 6776
www.tilasiemen.fi vaihde 010 217 6777
Tilasiemen

MAASEUDUN TULEVAISUUS
NRO 124 - PERUSTETTU 1916
KESKIVIIKKONA 23. LOKAKUUTA 2013

VALTRA
VAIHTOKONEPÖRSSI
020 350 500
www.valtra.fi

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

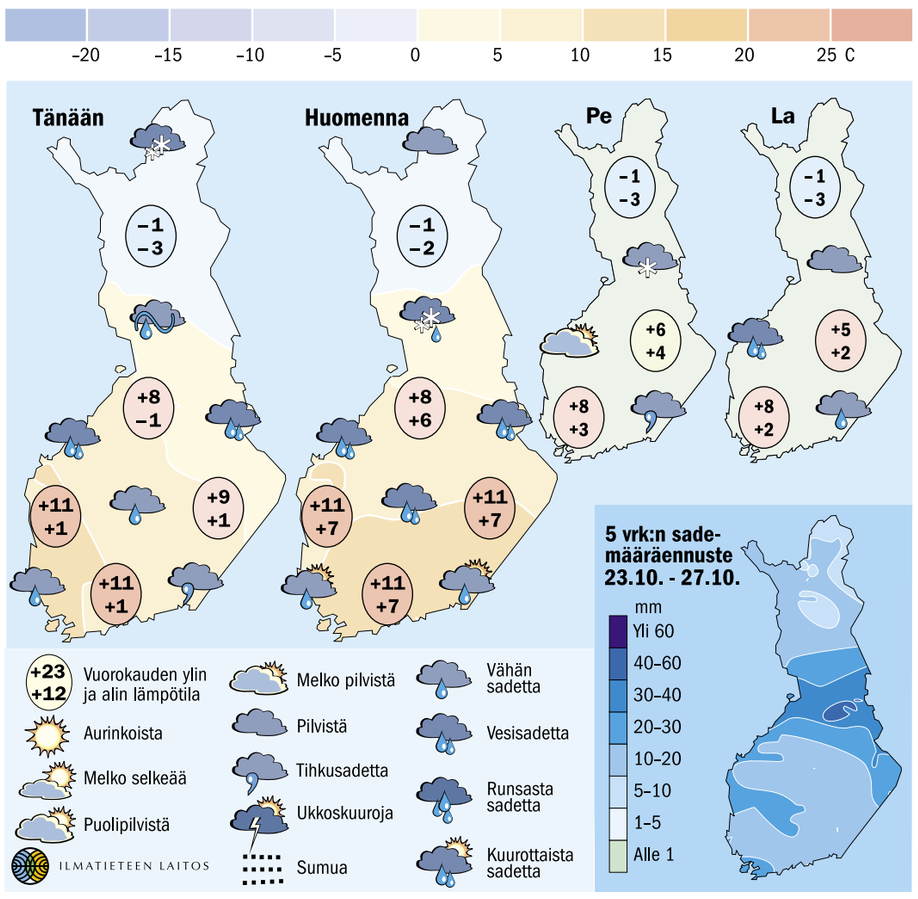

Kesän suurimmat rakeet pesäpallon kokoisia

Kuluneen kesän suurimmat rakeet olivat pesäpallon kokoisia eli halkaisijaltaan 7-senttisiä. Ne havaittiin Iin Illinsaaressa 30. kesäkuuta.

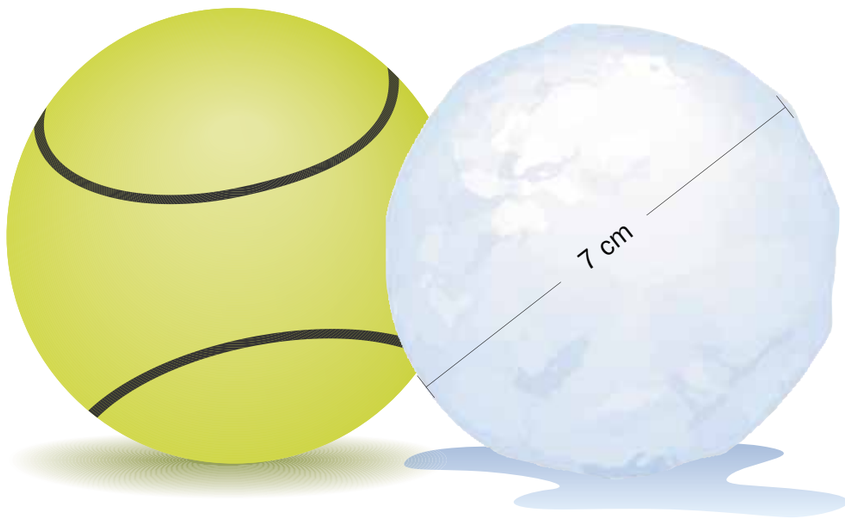

Raekausi oli Ilmatieteen laitoksen mukaan tänä vuonna varsin kaksijakoinen ja lopulta keskimääräinen. Raepäiviä kertyi kesän aikana 47. Eniten havaintoja tehtiin maan länsiosassa.

Raekuurojen aiheuttamat vahingot olivat pienialaisia ja yksittäisiä.

Huhtikuun lopun ja syyskuun välisenä aikana rakeita havaittiin 291 vuorokautena. Kesällä 2012 tapauksia kertyi vajaa 250 ja kesällä 2011 noin 300.

Suurien rakeiden havaintoja kertyi 52.

Suuria eli halkaisijaltaan yli kahden sentin kokoisia rakeita havaittiin 1.6.–13.8. välisenä aikana 15 eri päivänä, kun niitä vuotta aiemmin kirjattiin vain kuutena päivänä.

Suurimmat havaitut rakeet olivat noin 7-senttisiä eli pesäpallon kokoisia. Ne havaittiin Oulun pohjoispuolella, Iin Illinsaaressa 30. kesäkuuta.

Suurin osa raehavainnoista osui yllättäen kesäkuuhun. Kesäkuussa satoi rakeita useammin kuin heinä- ja elokuussa yhteensä.

Jaksolla 31.5.–10.6. havaittiin rakeita joka päivä jossakin päin Suomea. Aiemmin ei ole havaittu näin pitkää eli 11 päivän mittaista raejaksoa.

”Lämmin ja kostea kesäkuu oli otollinen voimakkaille nousuvirtauksille ja sitä kautta myös rajuille ukkosille sekä suurille rakeille. Kesäkuu oli ennätyksellisen vilkas vuodesta 2007 alkaneen tiiviimmän seurantajakson aikana. Toisaalta vastaavanlaista hiipumista ei ole koettu aiemmin heinä- ja elokuun aikana”, Ilmatieteen laitoksen meteorologi **Jari Tuovinen** sanoo.

Heinäkuun alun jälkeen rakeita satoi poikkeuksellisen vähän. Heinäkuussa rakeita satoi 10 päivänä, elokuussa raehavaintoja tehtiin 7 päivänä. Suuria rakeita satoi heinä- ja elokuussa yhteensä neljänä päivänä.

Syyskuussa kuiva ja melko lämmin suursäätila jatkui, eikä kuurosateita juurikaan esiintynyt. Syyskuussa oli enää kolme raepäivää.

MAIKKI KULMALA

Pilvistä ja tuulista

SÄÄ MUUTTUU EPÄVAKAISEKSI ja lähipäivät ovat tuulisia. Voimakas etelävirtaus tuo lauhaa ilmaa suureen osaan maata. Suomen yli kulkee jakson aikana sadealueita päivittäin. Maan etelä- ja keskiosassa sateet tulevat pääosin vetenä. Keskiviikkoyönä etenkin maan itäosassa sataa myös lunta. Pohjoisessa sataa räntää tai lunta ja jäätävä vesisade on myös mahdollista keskiviikon aikana.

PÄIVÄLÄMPÖTILA ON ENIMMÄKSEEN 0–11 asteen välillä, Keski- ja Pohjois-Lapissa on pakkasta. Yöpakkasta on keskiviikon jälkeen vain Lapissa.

SADEMÄÄRÄ ON VEDEKSI muutettuna 10–30 milliä, Pohjois-Pohjanmaalla enemmän.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA sää jatkuu epävakaisena ja sateet tulevat etelässä edelleen vetenä, pohjoisessa sataa ajoittain myös lunta.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	4	●	21.3
Kiikala	0	●	22.0
Turku	2	●	14.5
Jomala	6	●	16.9
Pori	–0	◐	6.0
Niinisalo	–1	○	3.7
Tampere	–0	●	13.9
Jokioinen	–1	●	16.7
Lahti	–0	○	34.1
Kouvola	3	◐	31.9
Lappeenranta	2	◐	17.2
Mikkeli	2	–	*
Ilomantsi	–4	●	25.6
Joensuu	0	●	18.9
Kuopio	–2	●	22.1
Viitasaari	–2	●	13.6
Jyväskylä	–2	●	13.1
Ähtäri	–1	○	7.8
Kauhajoki	–0	●	3.3
Vaasa	0	●	5.2
Ylivieska	–3	○	5.3
Kajaani	–4	●	5.0
Oulunsalo	–3	◐	0.7
Pudasjärvi	–3	●	1.7
Suomussalmi	–4	●	9.9
Kuusamo	–3	●	5.3
Rovaniemi	–1	●	0.1
Pello	–2	●	0.1
Salla	–2	◐	1.0
Sodankylä	–3	◐	0.6
Muonio	–7	●	0.1
Kilpisjärvi	–8	◐	10.3
Ivalo	–6	◐	0.9
Utsjoki	–1	○	1.0

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 12 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 9 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

Minne pilvet karkaavat
Katso säätutkasta
www.maaseuduntulevaisuus.fi
mobiililehti: m.mt1.fi

Kestotilaajana saat aina enemmän!
Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajana saat:
TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN
Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta
www.maaseuduntulevaisuus.fi

KOTIMAISET POSTIKORTIT
• Joulu • Syntymäpäivä • Onnittelu • Hörölät
• Taide • Kukka • Ja paljon muuta!
0,20 € kpl
WWW.KORTTITALO.FI

SÄÄPALVELUN PUHELINNUMEROT

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumerot
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta: suomeksi **0600 10620**
på svenska **0600 10640**
Perinteisenä numerosta

Uusimaa	0600 10621
Varsinais-Suomi	0600 10622
Satakunta	0600 10623
Pirkanmaa	0600 10624
Häme	0600 10625
Päijät-Häme	0600 10626
Kymenlaakso	0600 10627
Etelä-Karjala	0600 10628
Etelä-Savo	0600 10629
Pohjois-Savo	0600 10630
Pohjois-Karjala	0600 10631
Keski-Suomi	0600 10632
Etelä-Pohjanmaa	0600 10633
Keski-Pohjanmaa	0600 10634
Pohjois-Pohjanmaa	0600 10635
Kainuu	0600 10636
Länsi-Lappi	0600 10637
Koillismaa	0600 10638
Nyland	0600 10641
Åland och Åboland	0600 10642
Österbotten	0600 10643

24 tuntia vuorokaudessa hinta 0,93 e/min + pvm

AJANKOHTAISTA LUONNOSSA

Monikäyttöinen karpalo

ESKO INBERG

Karpalo viihtyy hyvin aukeilla nevoilla.

Syksyn etenemisestä huolimatta marjasesonkia voi vielä jatkaa näin lokakuun lopussakin, sillä karpaloita voi poimia aina lumen tuloon saakka. Karpalo sisältää sitruuna- ja bentsoehappoa, joten pieni pakkasen purema itse asiassa vain lisää marjan sokeripitoisuutta ja vähentää happamuutta.

Karpalo piiloutuu punaisen värinsä takia hyvin rahkasammalen joukkoon. Se voi olla aluksi vaikea havaita keltaisen- ja punaisenkirjavilta sammalmättäiltä.

Karpalo on varpukasvi, joka suikertaa ohuena nauhana rahkasammalmättäiden päällä mutta viihtyy myös kosteammilla pinnoilla. Sen soikeat lehdet ovat pienet ja vihreät, alta valkoiset.

Karpalon löytää avosoilta, soistuvilta järvien ja lampien rannoilta sekä myös mäntyä kasvavilta rämeiltä. Kasvi on varsin vaatimaton elintavoiltaan, se tyytyy niukkaan ravinnepitoisuuteen ja tarvitsee viihtyäkseen vain melko kostean kasvuympäristön. Runsaimman sadon karpalo antaa aukeilta nevoilta.

Suomalaisia luonnonmarjoja on tutkittu runsaasti, ja karpalolla on todettu olevan useita terveysvaikutuksia. Karpalon säännöllisen käytön on todettu ehkäisevän sydän- ja verisuonitauteja. Sen sisältämät kemialliset yhdisteet, antioksidantit, estävät pahan-, eli LDL-kolesterolin hapettumista ja pitävät näin kolesterolin vaarattomassa muodossaan.

Karpalosta voi valmistaa mehuja, hilloja sekä hyytelöitä. Se soveltuu myös kuivattavaksi ja säilyy hyvin happamuutensa ansiosta ilman säilöntäaineita. Karpalon hienostunut aromi sopii jälkiruokiin, puuroihin ja maustaa myös riistaruokia.

Kypsät ja mehukkaat karpalot odottavat poimijoitaan!

SARI KANTINKOSKI

Kirjoittaja opiskelee luontokartoittajaksi. Hän kertoo ajankohtaisista luontoasioista tällä palstalla noin kahden viikon välein.

Tulipallo näkyi maanantai-iltana eri puolilla Suomea

Maanantai-iltana kello 19.45 havaittiin huomattavan kirkas tulipallo. Tähtitieteellinen yhdistys Ursa sai ilmiöstä runsaasti havaintoja lähes koko Suomen alueelta Taivaanvahtihavaintojärjestelmäänsä.

”Tulipallo vaikuttaa lentäneen Pohjois-Ruotsin yllä”, arvioi matemaatikko **Esko Lyytinen** Ursan tulipallotyöryhmästä.

”Alustava nopeusarvio tulipallolle on noin 20 kilometriä sekunnissa tai vähän yli. Sen perusteella olettaisin, että maanpinnalle asti on saattanut päätyä meteoriitteja mutta pieninä palasina.”

Alustavan analyysin mukaan kappale saapui avaruudesta melkein pystysuorassa maanpintaan nähden ja näkyi noin kolmen sekunnin ajan.

Ilmiö oli hyvin kirkas, läheltä nähtynä jopa täydenkuun luokkaa.

Ursan tulipallotyöryhmä toivoo, että ilmiön nähneet ilmoittavat havaintonsa Taivaanvahtiin.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Tryffelisato lisääntyi Juvalla

Juvan tryffelikeskus on löytänyt uusia kasvatettuja tryffelisieniä keskuksen koealoilta, STT kertoo.

Tarhat on perustettu vuosina 2006–2008. Ensimmäiset tryffelit löydettiin viime vuonna kahdesta eri paikasta.

Tänä vuonna sienet löytyivät kolmesta eri kohteesta Etelä-Savossa. Löytöjä olivat tekemässä koulutetut koirat.

Sadon odotetaan nyt lisääntyvän vuosi vuodelta. Tavoitteena on saada Suomessa lähivuosina jo kymmenien kilojen sato.

Juvan tryffelikeskus on perustettu vuonna 2007 Juvan kunnan ja Aalto-yliopiston yhteistyönä.

Maakaasua naudoista?

Argentiinassa tutkitaan, miten nautojen tuottamaa metaania voitaisiin käyttää energian tuotantoon.

Tutkijat ottavat suolistokaasuja talteen ja erottelevat metaanin muista aineista, kuten hiilidioksidista.

”Kun metaani on saatu käsiteltyä, se on samaa ainetta kuin maakaasu”, Inta-laitoksen tutkimusjohtaja **Guillermo Berra** sanoo.

Menetelmä ei ole vielä kovin tehokas. Berra ennakoi ”röyhtäilykaasuille” markkinoita vuoden 2050 paikkeilla.

Nauta tuottaa 250–300 litraa puhdasta metaania päivässä, mikä pitäisi jääkaapin käynnissä vuorokauden.

Häirikkösusille esitetään kymmentä kaatolupaa vuodessa

Maa- ja metsätalousministeriön uusi asetus antaisi luvan metsästää uhkaavaa sutta Suomessa vuosittain.

Ministeriö on lähettänyt lausunnolle asetusluonnoksen, joka mahdollistaa erityisen merkittävää vahinkoa tai turvallisuusuhkaa aiheuttavien susien metsästyksen. Asetusluonnoksen mukaan poronhoitoalueen ulkopuolella voitaisiin metsästää Suomen riistakeskuksen poikkeusluvilla kunakin metsästysvuonna kymmenen sutta.

Poronhoitoalueelle rajoitusta ei edellisvuoden tapaan asetettaisi, vaan siellä Suomen riistakeskus voisi myöntää poikkeuslupia erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi.

> Uusimman arvion mukaan Suomessa on 15–21 susipentuetta.«
>
> RKTL

Asetusta esitetään kolmeksi vuodeksi

Asetusta esitetään kolmeksi seuraavaksi metsästysvuodeksi, jotta Suomen riistakeskukselle mahdollistettaisiin joustava ja keskeytymätön toimivalta poikkeuslupien myöntämiseen.

Myös poliisilla on valtuudet hoitaa mahdollisia akuutteja tilanteita, jotka uhkaavat ihmisten turvallisuutta.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen uusimman arvion mukaan Suomessa on 15–21 susipentuetta, joista osa liikkuu sekä Suomen että Venäjän puolella.

Lisäksi todennäköisiä tai mahdollisia susipareja on tiedossa 14.

JUKKA KOIVULA

NYT ON OIKEA AIKA
OSTAA VALTRA T-SARJAN TRAKTORI
PÄÄSTÖMÄÄRÄYKSET MUUTTUVAT 2014.
Nyt kaikkiin T-sarjan traktoreihin liikenne- ja mukavuuspaketti
-50%
LISÄKSI T-SARJAN DIRECT-MALLEIHIN kaupan päälle 3G-tablettitietokone, jossa käytönopastusvideot ja käyttöohjekirja.
• Liikennevarustus 50 km/h • Etulokasuojat
• Jarruventtiili • Etuakselin jousitus
• Ohjaamon jousitus
3 VUODEN TAKUU
Kysy lisää!
Valtra-myyjät, AGCO Suomi Oy Lähimmän Valtra-myyjän yhteystiedot saat numerosta 020 45 501 tai www.valtra.fi
VALTRA Individually Yours